

KRONIKA MESTA POLTÁR

ROK 2016

1. ÚVOD

Mesto Poltár s okolím svojou rozlohou zasahuje do viacerých geomorfologických celkov (Lučenskej kotliny, Cinobanského predhoria, Revúckej vrchoviny a Poltárskej pahorkatiny) v nadmorských výškach od 215 do 380m. Mesto Poltár sa rozkladá v asymetrickej doline a na riečnych terasách Poltárice, pričom západná časť Zelené leží na nive a nízkej terase Ipľa. Celkovo zaberá plochu 3045 ha.

Odpradávná k Poltáru patrili osady Hájk, Maky, Prievrana, Hanka-pusta, Cibička, Károľ, Machulina, Močiar, Podskalica, Potočok a Stráž.

Roku 1969 Poltár získal štatút mesta a k nemu boli pričlenené obce Slaná Lehota, Zelené a osady Podháj a Prievrana.

Susedné mestá a obce : Lučenec, Rimavská Sobota, Detva, Brezno, Breznička, Cinobaňa, Hradište, Hrnčiarska Ves, Hrnčiarske Zalužany, Kalinovo, Krná, Mládzo, Málinec, Ozdín, Rovňany, Selce, Sušany, Uhorské, Utekáč, Veľká Ves, Zlatno, České Brezovo, Ďubákovo, Šoltýska.

Symboly mesta

Erb mesta: V roku 1969, keď sa Poltár stal mesto, vznikol aj jeho erb v podobe červeného, dolu zaguľateného a hore zúženého, štítu so zlatým pohárom, pod ktorým boli tri zlaté obilné zrnká. Jeho autorom bol Ján Kostúr. Heraldická komisia však r. 1975 odporučila vybrať z obecnej pečate z r. 1852 jeden symbol, ktorý by vhodne vystihoval dávne hrnčiarstvo, poľnohospodárstvo a súčasné sklárstvo – tri hlavné činnosti charakteristické pre obyvateľov Poltára. Ako najvhodnejší sa ukázal návrh s motívom strieborného džbánu v červenom štíte, ktorého autorom je PhDr. Ladislav Vrteľ. Mesto ho prijalo za svoj erb 24. februára 1988.

Vlajka mesta: Mestská vlajka má tvar obdĺžnika, ukončeného lastovičím chvostom. Pomer strán je 3:2. Lastovičí chvost zachádza do jednej šestiny dĺžky vlajky. Vlajku tvoria rovnako široké pozdĺžne pruhy – biely, červený, biely červený (počítané zhora nadol). Mesto používa mestskú vlajku pri slávnostných príležitostiach v súlade so všeobecnými predpismi platnými pre používanie štátnej vlajky. Od mestskej vlajky sa odvodzuje mestská zástava. Pomer jej strán nie je daný predpisom, ale riadi sa estetickými pravidlami. Erbová vlajka – štandarda má tvar obdĺžnika. Jej výška a šírka sú v rovnakom pomere ako výška a šírka erbu. Tvorí ju biely džbán v červenom poli (strieborná farba džbánu je nahradená bielou farbou).

2. OBYVATEĽSTVO

K 31.decembru 2016 malo mesto Poltár 5 683 obyvateľov. V porovnaní s rokom 2015 klesol počet obyvateľov o 26.

V roku 2016 bolo spolu prevedených 55 občianskych obradov. V meste Poltár bolo narodených spolu 52 detí, uvítaných na mestskom úrade bolo len 6.

Sobášov uzavretých spolu v meste Poltár 17 (na MsÚ v Poltári 8, cirkevnou formou 9, a to v Rímskokatolíckom kostole v Poltári 6, v Evanjelickom kostole v Poltári boli 3 sobáše), 2 sobáše boli delegované do Lučenca, spolu 17 sobášov bolo uzavretých pred iným matričným úradom. Rozvedených bolo sedemnásť párov.

Počet zomretých občanov bolo 56. Občiansky pochovaných bolo 23 občanov, cirkevných rozlúčok bolo spolu 27, z toho katolíckych 22 a evanjelických 5.

Ostatných 6 pohrebov bolo realizovaných na inom mieste, v mieste posledného bydliska zomrelých, ktorí boli v zariadení sociálnych služieb.

Okrem uvedených obradov boli pre občanov pripravené aj ďalšie podujatia: prijatie darcov krvi, Deň učiteľov, Deň matiek, úcta k starším v ZSS v Poltári, v ZSS Tilia v Slanej Lehote, prijatie najstarších občanov v obradnej sieni mesta Poltár, Úcta k starším - program v KD v Poltári pre všetkých dôchodcov (v programe vystúpili Olšiakovci), prijatie najlepších športovcov, ocenenie najlepších žiakov škôl, rozlúčka so žiakmi MŠ kanadská a MŠ sklárska, rozlúčka s deviatakmi ZŠ, vyhodnotenie literárnej súťaže „Moja najlepšia mama na svete, môj najlepší otec na svete“, 5. ročník súťaže Kosturov výtvarný Poltár a taktiež oslavy pri príležitosti oslobodenia mesta, víťazstva nad fašizmom a výročia SNP.

Pri príležitosti 80., 85., 90., 95. narodenín bolo navštívených spolu 56 jubilantov. Okrem uvedených návštev bola jedna návšteva mimoriadna, a to u 104- ročnej jubilantky pani Márie Bahledovej.

Pri každej návšteve a hlavne gratulácii sa odovzdáva jubilantovi kytička kvetov, blahoželanie a darček - všetko spolu v hodnote 20 €. Tieto stretnutia sú srdečné a naši jubilanti sú šťastní, že si na nich spomenieme a nájdeme čas sa s nimi porozprávať a venovať im náležitú pozornosť.

V tomto roku jednotliví členovia ZPOZ vykonali tento počet obradov: primátor mesta Pavel Gavalec 13, MUDr. Radovan Baník 4, Mgr. Martina Brisudová 5, Mgr. Lenka Talánová 4, Ing. Mária Pribilincová 37, Ľuba Šáľková 38, Mgr. Jana Koróniová 10, Jana Abelovská 10, Mgr. Petra Ridzoňová 7, Mgr. Dagmar Vývleková 17, Lukáš Pribilinec 5, Martin Šálka 2. Zapisovateľky spolu zapísali 158 strán - Elena Dirbáková 103 strán, Zita Hricová 55 strán.

3. MESTSKÁ SAMOSPRÁVA

Vedenie mesta Poltár v roku 2016:

- primátor: Pavel Gavalec,
- zástupca primátora: MVDr. Július Balog,
- prednosta mestského úradu: Ing. Pavel Olšiak,
- hlavný kontrolór mesta: Iveta Lakotová,
- registratúra, podateľňa, archív: Anna Deáková.

Aj v roku 2016 pracovali v rámci mestského úradu 3 oddelenia: 1. Oddelenie financií, daní a správy majetku – vedúca: Jarmila Štrbová, 2. Oddelenie organizačno-správne – vedúca: Marta Kupčeková, 3. Oddelenie výstavby, územného plánovania, životného prostredia a dopravy – vedúca: Ing. Anna Cifraničová.

Vo vedení Spoločného obecného úradu- stavebného pracovali Ing. Ivan Barkáč a Mgr. Želmíra Kuzmániová. Vedúcou Spoločného obecného úradu-školského bola Ing. Mária Pribilincová.

Do organizačnej štruktúry mestského úradu patrí:

- registratúra, podateľňa, archív,
- Spoločný obecný úrad – stavebný - podriadený prednostovi MsÚ,
- Spoločný obecný úrad - školský - podriadený prednostovi MsÚ,
- Zariadenie opatrovateľskej služby – podriadené prednostovi MsÚ,
- MŠ a školské zariadenia bez právnej subjektivity - podriadené prednostovi MsÚ,
- základné školy s právnou subjektivitou, SZČ Blesk – podriadené primátorovi,
- rozpočtová organizácia – Zariadenie sociálnych služieb – podriadená primátorovi,
- príspevková organizácia – Mestský podnik služieb- podriadený primátorovi.

MESTSKÉ ZASTUPITEĽSTVO

Poslanci mestského zastupiteľstva pre volebné obdobie 2014 – 2018

MVDr. Július Balog, MUDr. Radovan Baník, Mgr. Martina Brisudová, Ján Kulich, Daniel Kamas, Mgr. Pavel Jánošík, Zdenko Račko, Peter Sitor, Bc. Ján Skýpala, Bc. Martina Tóčíková, Mgr. Lenka Talánová, Zdeněk Pitliak, Matej Albert.

Členovia mestskej rady pri MsZ v Poltári:

1. MVDr. JÚLIUS B A L O G
2. Daniel K A M A S
3. Bc. JÁN S K Ý P A L A
4. Zdeněk P I T L I A K

KOMISIE ZRIADENÉ MESTSKÝM ZASTUPITEĽSTVOM V POLTÁRI

Komisia pre financie, správu a hospodárenie s majetkom mesta

Predseda: Bc. Ján Skýpala

Členovia: MUDr. Radovan Baník, Bc. Martina Tóčíková, Mgr. Martina Brisudová, Edita Klembasová, Marta Vrabcová, Ing. Jozef Žilík, Bc. Anna Uhrínová

Zapisovateľka: Jarmila Štrbová

Komisia pre kultúru, mestskú kroniku a ZBOR PRE OBČIANSKE ZÁLEŽITOSTI

Predseda: Daniel Kamas

Členovia: Mgr. Ľuboslava Sledbníková, Michal Abelovský, Peter Slavkovský, Mgr. Martina Brisudová, Michal Obročník

Zapisovateľka: Ľuba Šálková

Bytová komisia

Predseda: Ján Kulich

Členovia: Zdenko Račko, Janka Šáliová, Ing. Miroslav Macove, Mgr. Pavel Jánošík

Zapisovateľka: Marta Kupčeková

Komisia pre zdravie a sociálnu starostlivosť

Predseda: Mgr. Lenka Talánová

Členovia: MUDr. Jana Gasperová, Bc. Katarína Marciková, Mgr. Pavel Jánošík, Karol Švingál, Mgr. Iveta Uhlárová

Zapisovateľka: Elena Bodnárová

Komisia ÚZEMNÉHO PLÁNOVANIA, VÝSTAVBY, DOPRAVY, ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA a spoluprácu s podnikateľmi

Predseda: Matej Albert

Členovia: Bc. Martina Tóčíková, Zdenko Račko, František Kuzmáni, Ing. Jaroslav Štrba, Michal Koróni

Zapisovateľka: Ľudmila Sihelská

KOMISIA PRE ŠKOLSTVO

Predseda: MVDr. Július Balog

Členovia: Mgr. Eva Dirbáková, Mgr. Július Slavkovský, Bc. Katarína Kačániová, Jana Abelovská, Mgr. Dagmar Vývleková

Zapisovateľka: Ing. Mária Pribilincová

KOMISIA PRE ŠPORT

Predseda: Peter Sitor

Členovia: Ján Kulich, Ing. Ivan Solivajs

Zapisovateľka: Ing. Danica Švantnerová

KOMISIA PRIESTUPKOVÁ

Predseda: Zdeněk Pitliak

Členovia: Mgr. Jozef Vretenička, MVDr. Ján Kožiak, Peter Karásek OOPZ Poltár

Zapisovateľka: Ing. Alena Marková

KOMISIA PRE OCHRANU VEREJNÉHO ZÁUJMU PRI VÝKONE FUNKCIE

Predseda: Zdenko Račko

Členovia: Zdeněk Pitliak, Bc. Ján Skýpala

Zbor pre občianske záležitosti pri Mestskom zastupiteľstve v Poltári

Členovia ZPOZ-u pri Mestskom zastupiteľstve v Poltári :

- **Pavel Gavalec** - primátor mesta, sobášiaci
- **MUDr. Radovan Baník** - sobášiaci
- **Mgr. Martina Brisudová** - sobášiaci
- **Mgr. Lenka Talánová** - sobášiaci
- **Ing. Pavel Olšiak** - rečník
- **Jana Abelovská** - smútočný rečník, recitácia
- **Mgr. Jana Koróniová** - smútočný rečník, recitácia
- **Mgr. Petra Ridzoňová** - recitácia
- **Ing. Mária Pribilincová** - smútočný rečník, recitácia
- **Mgr. Dagmar Vývleková** - spev, hudba
- **Peter Pribilinec** - spev, recitácia, hudba
- **Lukáš Pribilinec** - hudobný doprovod, spev
- **Martin Šálka** - hudobný doprovod, spev
- **Ľuba Šáľková** - matrikárka, recitácia, smútočný rečník

- **Zita Hricová** - zapisovateľka
- **Elena Dirbáková** - zapisovateľka

DELEGOVANÍ ZÁSTUPCOVIA DO RADY ŠKOLY

Základná škola, Ulica slobody

- Peter Sitor
- Ján Kulich
- MVDr. Július Balog
- MUDr. Radovan Baník

Základná škola, Ulica školská

- Matej Albert
- Zdenko Račko
- Mgr. Lenka Talánová
- Mgr. Pavel Jánošík

Materská škola, Ulica sklárska

- Mgr. Martina Brisudová
- Zdeněk Pitliak
- Bc. Ján Skýpala
- Mgr. Lenka Talánová

Materská škola, Ulica kanadská

- Matej Albert
- Zdenko Račko

Základná umelecká škola, Ulica železničná

- MVDr. Július Balog
- Mgr. Martina Brisudová
- Daniel Kamas
- Bc. Martina Stanová Tóčíková

Zasadnutia mestského zastupiteľstva

18. február 2016

Mestské zastupiteľstvo vzalo na vedomie:

1. správy o činnosti komisií za uplynulý rok,
2. RO č. 2 Príjmová časť: ZŠ Slobody 2 140,- EUR, ZŠ Školská 36 385,- EUR, Výchova a vzdelávanie v MŠ Sklárska 1 460,- EUR, Výchova a vzdelávanie v MŠ Kanadská 291,- EUR, Lyžiarsky výcvik – ZŠ Slobody 7 350,- EUR, Lyžiarsky výcvik – ZŠ Školská 6 600,- EUR, Škola v prírode – ZŠ Slobody 3 900,- EUR, Škola v prírode – ZŠ Školská 3 700,- EUR,
Výdavková časť: ZŠ Slobody 2 140,- EUR, ZŠ Školská 36 385,- EUR, Lyžiarsky výcvik – ZŠ Slobody 7 350,- EUR, Lyžiarsky výcvik – ZŠ Školská 6 600,- EUR, Škola v prírode – ZŠ Slobody 3 900,- EUR, Škola v prírode – ZŠ Školská 3 700,- EUR,
3. informáciu o výsledku VOS na predaj pozemkov na Ul. továrenskej v Poltári,
4. informáciu o odpredaji pozemkov v k. ú. Poltár a k. ú. Zelené vo vlastníctve SR v správe ŽSR pre mesto Poltár,
5. informáciu od Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti a. s. BB ohľadom vybudovania verejného vodovodu na Ul. Kanadskej,
6. kontrolu hospodárenia a nakladania s majetkom mesta, ktorý bol prenechaný do správy MsPS,
7. vykonávanie predbežnej finančnej kontroly zodpovednými zamestnancami na MsÚ,
8. záznamy z kontrol využitia poskytnutých dotácií pre kluby a spolky v meste Poltár za r. 2015,
9. správa o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra za r. 2015.

Mestské zastupiteľstvo schválilo:

1. správu o činnosti mestskej rady, návrhoch mestskej rady a primátora mesta,
2. RO č. 1 – 9, 12,
3. 5 % spoluúčasť z celkových oprávnených výdavkov pre MŠ, Kanadská na zvýšenie kapacít infraštruktúry materských škôl,
4. 10 % spoluúčasť na kapitálové výdavky a 5 % spoluúčasť na bežné výdavky pre ZŠ, Ul. slobody na rekonštrukciu telocvične z poskytnutých finančných prostriedkov Ministerstva školstva SR,
5. poplatok 50 € za prenájom spoločne-skej miestnosti v reštaurácii Krištál' za účelom organizovania spoločenských podujatí do uzavretia nájomnej zmluvy po skončení verejnej obchodnej súťaže,
6. 10 % spoluúčasť na kapitálové výdavky a 5 % spoluúčasť na bežné výdavky pre ZŠ, Ul. školská na výstavbu telocvične z poskytnutých finančných prostriedkov Ministerstva školstva SR,
7. CENU MESTA pre Ing. Daniela Žiláka in memoriam za obnovenie tradície ochotníckeho divadla v Poltári a založenie súčasného ochotníckeho divadla a za celkový prínos v oblasti kultúry.

Mestské zastupiteľstvo neschválilo RO č. 3 a č.6 a odvolalo p. Jarmilu Štrbovú ako členku komisie pre financie, správu a hospodárenie s majetkom mesta na jej vlastnú žiadosť.

11. marec 2016

Mestské zastupiteľstvo schválilo tieto zmeny v dozornej rade obchodnej spoločnosti BYTHERM, s. r. o. Mestský bytový podnik:

1. odvolanie troch členov dozornej rady Edity Grekčovej, Ing. Pavla Olšiaka, MVDr. Júliusa Baloga,
2. menovanie nových troch členov dozornej rady Mgr. Lenky Talánovej, Mgr. Martiny Brisudovej, Zdenka Pitliaka,
3. finančné prostriedky vo výške 4. 500 € pre ZŠ, Ul. školská na protišmykovú podlahu v jedálni z kapitálových výdavkov.

Mestské zastupiteľstvo poverilo:

1. primátora mesta Poltár, aby v zmysle § 5 zákona č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri, s poukazom na príslušné ustanovenia Obchodného zákonníka, podal návrh na zápis uvedených zmien do Obchodného registra.
2. hlavnú kontrolórku kontrolou postupu mesta Poltár a to zákonnosti a dodržiavania termínov vo veci: 1. zverejnenia všetkých uznesení zo zasadnutia MsZ, ktoré sa konalo 18. 2. 2016 2. osobitne uznesení MsZ zo zasadnutia MsZ 18. 2. 2016, na ktorých bolo uplatnené sistačné právo primátora mesta.

Mestské zastupiteľstvo zvolilo:

1. za člena komisie územného plánovania, výstavby, dopravy, životného prostredia a spoluprácu s podnikateľmi poslanca MsZ – p. Daniela Kamasa,
2. za člena komisie územného plánovania, výstavby, dopravy, životného prostredia a spoluprácu s podnikateľmi neposlanca – p. Jána Štefančíka,
3. za členku komisie pre školstvo neposlankyňu Mgr. Svetlanu Václavíkovú.

17. máj 2016

Mestské zastupiteľstvo vzalo na vedomie:

1. správu o stave nezamestnanosti v meste Poltár,
2. RO č. 13,
3. kontrolu plnenia uznesení MsZ r. 2015 – doplnenie / október - december 2015/,
4. kontrolu bežných príjmov – za užívanie verejného priestranstva r. 2015,
5. záznam z kontroly využitia poskytnutej dotácie pre TJ Sklotatran Poltár za r. 2015,
6. kontrolu postupu Mesta Poltár a to zákonnosti a dodržiavania termínov vo veci zverejnenia uznesení zo zasadnutia MsZ zo dňa 18. 2. 2016,
7. kontrolu plnenia opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov zistených pri kontrolách v r. 2015,
8. správu o činnosti MsR,

Mestské zastupiteľstvo schválilo:

1. prenájom nebytových priestorov na Ul. slobody 307 na prevádzkovanie zákazníckeho centra pre poskytovanie Telekomunikačných služieb pre občanov mesta Poltár pre ANTIK Telecom, Košice,
2. strategický dokument „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Poltár na roky 2015-2023, Aktualizácia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Poltár pre programovacie obdobie 2010-2019 a jeho dodatku č.1“ ,
3. zástupcov zriaďovateľa do RŠ pri ZŠ Slobody 2, Poltár: Daniel Kamas, Mgr. Lenka Talánová, Bc. Martina Tóčíková, Mgr. Martina Brisudová,
4. zástupcov zriaďovateľa do RŠ pri ZŠ Školská 3, Poltár: Matej Albert, Mgr. Pavel Jánošík, Zdenko Račko, Mgr. Lenka Talánová,
5. úpravu ceny vstupného na mestskom kúpalisku v Poltári: - pre obyvateľov s trvalým pobytom v meste Poltár: dospelí - 1, 50 €, deti - 1, 00 €, - pre obyvateľov mimo Poltára: dospelí - 3, 00 €, deti - 2, 00 €,
6. aby odstránenie mestského majetku na Ul. družby bolo predjednané v komisiách a v mestskej rade a predložené tak na zasadnutie MsZ.

Mestské zastupiteľstvo žiadalo mesto Poltár pri príležitosti 50. výročia položenia základného kameňa výstavby sklárne v Poltári a regionálnych tradícií hrnčiarstva, tehliarstva a škridliarstva o vypracovanie informatívnej správy o možnostiach založenia sklárskeho a tehliarskeho múzea v meste Poltár.

Mestské zastupiteľstvo uložilo:

1. mestskej rade a komisiám mestského zastupiteľstva: Komisii pre financie, správu a hospodárenie s majetkom mesta, Komisii pre kultúru, mestskú kroniku a Zbor pre občianske záležitosti, Komisii územného plánovania, výstavby, dopravy, životného prostredia a spoluprácu s podnikateľmi zaoberať sa touto správou pred jej predložením na zasadnutie mestského zastupiteľstva a vypracovať k nej stanoviská s cieľom prípravy konkrétnych návrhov pre ich ďalšie prerokovanie a postupné schválenie zámeru založenia múzea na zasadnutí mestského zastupiteľstva

2. komisii pre ochranu verejného záujmu pri výkone funkcie odporučiť Mestskému zastupiteľstvu v Poltári ďalší postup vo veci nedodržiavania zákonnosti a termínov pri uplatňovaní sistačného práva zo strany primátora mesta Poltár zo zasadnutia Mestského zastupiteľstva v Poltári dňa 18. 02. 2016,

3. hlavnej kontrolórke mesta Poltár uskutočniť kontrolu týkajúcu sa preverenia postupu mesta Poltár a to zákonnosti a dodržiavania termínov vo veci: zverejnenia uznesení MsZ zo zasadnutia MsZ zo dňa 11. 03. 2016, na ktorých bolo uplatnené sistačné právo primátora mesta s dôrazom na uvedenie a preskúmanie dôvodov protizákonnosti, resp. nevýhodnosti pre mesto Poltár zo strany primátora mesta
Termín: do 08.06.2016

4. komisii pre financie, správu a hospodárenie s majetkom mesta a komisii územného plánovania, výstavby, dopravy, životného prostredia a spoluprácu s podnikateľmi predložiť na zasadnutie MsZ v júni 2016 rozpočet nákladov a návrh na riešenie zmeny rozpočtu na opravu a údržbu na komunikáciu Hájiky.

Mestské zastupiteľstvo neschválilo zástupcov zriaďovateľa do RŠ pri ZŠ, Slobody 2, Poltár: MVDr. Július Balog, MUDr. Radovan Baník, Ján Kulich, Peter Sitor.

22. jún 2016

Mestské zastupiteľstvo vzalo na vedomie:

1. stanovisko hlavnej kontrolórky k návrhu záverečného účtu mesta Poltár za rok 2015,
2. Individuálnu výročnú správu Mesta Poltár za rok 2015,
3. správu z kontroly zákonnosti, hospodárnosti a efektívnosti čerpania výdavkov na reprezentačné účely r. 2015 – MsÚ Poltár,
4. správu z kontroly vzniknutých pracovno-právnych vzťahov na MsÚ na základe dohôd za r. 2015,
5. správu z kontroly preverenia postupu Mesta Poltár a to zákonnosti a dodržiavania 4. termínov vo veci zverejnenia uznesení zo zasadnutia MsZ zo dňa 11.03.2016, na ktorých bolo uplatnené sistačné právo primátora mesta,
6. správu o činnosti mestskej rady, návrhoch mestskej rady a primátora mesta,
7. Záverečný účet Mesta Poltár za rok 2015.

Mestské zastupiteľstvo splnomocnilo primátora mesta konať vo veci riešenia sklárni s investorom, aby mesto malo minimálne 10 % účasť a následne o tom informovať MsZ.

Mestské zastupiteľstvo poverilo hlavnú kontrolórku:

1. preveriť, či si spoločnosť MaM, s.r.o. splnila svoju zákonnú povinnosť oznámiť postúpenie pohľadávky na nástupnícke spoločnosti,
2. preveriť dátum spísania zápisnice o zlúčení spoločnosti MaM s.r.o. s nástupníckou spoločnosťou Global JP Group, s.r.o.,
3. požiadať Daňový úrad o preverenie ako a kedy spoločnosť MaM co s.r.o. účtovala o nadobudnutí pohľadávky,
4. požiadať Daňový úrad o preverenie či zaniknutá spoločnosť MaM s.r.o, resp. jej právny nástupca podali daňové priznanie za obdobie ukončené zlúčením či spol. MaM s.r.o. účtovala o pohľadávke a o postúpení pohľadávky.

Mestské zastupiteľstvo uložilo:

1. komisii pre ochranu verejného záujmu pri výkone funkcie odporučiť Mestskému zastupiteľstvu v Poltári ďalší postup vo veci nedodržiavania zákonnosti pri uplatňovaní sistačného práva zo strany primátora mesta Poltár zo zasadnutia Mestského zastupiteľstva v Poltári dňa 11.03.2016 v zmysle správy hlavnej kontrolórky.

5. október 2016

Mestské zastupiteľstvo vzalo na vedomie:

1. správu o hospodárení Mesta Poltár za I. polrok 2016,
2. zmenu rozpočtu Mesta Poltár na rok 2016 rozpočtovými opatreniami primátora č. 17,
3. predloženie dokumentov týkajúcich sa penalizačných faktúr od firmy M a M spol. s.r.o.,
4. kontrolu hospodárenia a celkovej činnosti Zariadenia sociálnych služieb za obdobie,

5. správu z kontroly evidencie a čerpania dovolení, vzniku a čerpania nadčasov na Mestskom podniku služieb,
6. delegovanie zástupcov zriaďovateľa do rady školy: RŠ pri ZŠ Slobody 2, Poltár: MVDr. Július Balog, MUDr. Radovan Baník, Ján Kulich, Peter Sitor, RŠ pri MŠ Sklárska 34, Poltár: Zdeněk Pitliak, Peter Sitor, Bc. Ján Skýpala, Mgr. Lenka Talánová RŠ pri MŠ Kanadská 19, Poltár: Matej Albert, Zdenko Račko RŠ pri ZUŠ Železničná 6, Poltár: MVDr. Július Balog, Mgr. Martina Brisudová, Daniel Kamas, Bc. Martina Tóčíková,
7. správu o činnosti a spolupráci mesta s požiarnym zborom,
8. správu o stave bezpečnostnej situácie a vývoji kriminality v meste.

15. december 2016

Mestské zastupiteľstvo vzalo na vedomie:

1. správu o postupe realizácie VZN mesta o dani z nehnuteľnosti, ostatných daní a poplatkov ako zdroj príjmu k 31.10. 2016,
2. správy o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach školy za školský rok 2015/2016,
3. správu o stave životného prostredia v meste Poltár a jeho častiach Zelené, Slaná Lehota, Prievrana, Hájiky, Maky za obdobie od 01.01.2016 do 31.10.2016,

Mestské zastupiteľstvo neschválilo:

- 1.návrh rozpočtu Mesta Poltár na roky 2017, 2018, 2019,
2. rozpočtové opatrenie č. 50 Výdavková časť: Funkč.kl. Ekon.kl Suma 01.1.1. – Výkonné a zákonodarné orgány (Krištál) 713 – Nákup strojov, prístrojov, zariadení, ... 26 979,32 EUR,
3. navrhované plány činnosti mestskej rady a mestského zastupiteľstva na I. polrok 2017,
4. návrh Mgr. Kataríny Ťažkej predložený v zmysle zásad participatívneho rozpočtu mesta Poltár.

Rozpočet mesta na rok 2016

Základným nástrojom finančného hospodárenia mesta bol rozpočet mesta na rok 2016. Mesto v roku 2016 zostavilo rozpočet podľa ustanovenia § 10 odsek 7) zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet mesta na rok 2016 bol zostavený ako prebytkový. Bežný a finančný rozpočet bol zostavený ako prebytkový a kapitálový rozpočet ako schodkový.

Hospodárenie mesta sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2016. Rozpočet mesta bol schválený mestským zastupiteľstvom dňa 10.12.2015 uznesením č 9/2015.

Zmeny rozpočtu:

- prvá zmena schválená dňa 18.02.2016 uznesením č. 1/2016,
- druhá zmena schválená dňa 07.05.2016 uznesením č. 3/2016,
- tretia zmena schválená dňa 04.10.2016 uznesením č. 5/2016,
- štvrtá zmena schválená dňa 15.12.2016 uznesením č. 6//2016.

Rozpočet mesta k 31.12.2016 v eurách

	Rozpočet	Rozpočet po zmenách
Príjmy celkom	4 210 546,00	4 700 310,22 z toho:
Bežné príjmy	4 210 546,00	4 690 710,22
Kapitálové príjmy	0,00	9 600,00
Finančné príjmy	0,00	0,00
Výdavky celkom	4 205 022,00	4 677 350,18 z toho:
Bežné výdavky	4 046 496,00	4 505 864,18
Kapitálové výdavky	77 490,00	90 450,00
Finančné výdavky	81 036,00	81 036,00
Rozpočet obce	5 524,00	22 960,04

4. Politický a spoločenský život v Poltári

Február 2016

Tohoročný Ples Matice slovenskej v Poltári, ktorý sa konal 6. februára 2016 v reštaurácii Krištál', sa ako ináč opäť niesol v duchu spoločenskej zábavy. Stoly a stoličky boli nastrojené vo farbách trikolóry. Hneď na začiatku prebehlo fotenie hostí pod Matičnou reklamou.

Večerný program otvorila predsedníčka miestneho odboru srdečným príhovorom. Vyzdvihla v ňom matičiarske aktivity v Poltári počas minulého roka, vďačnosť za nadštandardné úsilie všetkých aktívnych členov.

Medzi čestnými hosťami privítali členku Výboru Matice slovenskej a riaditeľku Domu Matice Slovenskej v Lučenci pani Alenu Rezkovú s manželom. Plesu sa zúčastnili i hostia z Lučenca a z Fiľakova.

Pokračovalo sa krásnym a srdečným detským programom, ktorý pripravil detský folklórny súbor Kukučky z Poltára. Po večeri si začali spievať i dospelí. Prvé kolo za nôtenia Podjavorskej muziky rozprúdilo každé srdiečko v sále.

O občerstvenie a stravovacie pohodlie bolo postarané na úrovni vďaka kuchárskemu umeniu kolektívu p. Melichera. Tak sa striedali tanečné kolá, pila sa káva a jedli koláče. Tie napiekli matičiarske dievčatá. Samozrejme nechýbali švédske stoly a milá obsluha. Po polnoci sa žrebovalo sedemdesiat cien tomboly. Medzi cenami boli sponzorské dary podnikateľov, ale i ručné práce remeselníkov a nechýbali ani ceny týkajúce sa starostlivosti o zovňajšok i zdravie.

Po poslednej odovzdanej cene útechy sa striedali opäť tóny huslí a cimbalu i s utajovaným prekvapením. Ním bolo vyhlásenie kráľovnej a kráľa plesu. Po nasadení korún na ich hlavy nasledoval korunovačný tanec. Kráľ i kráľovná štvrtého ročníka Matičného plesu v Poltári získali dva voľné lístky na budúcoročný ples.

Na štvrtom ročníku plesu sa stretli rôzni ľudia s rôznym uplatnením, rôzne ľudské príbehy, noví tanečníci i stálice. Všetci však mali jedno spoločné prianie, a tým bolo narušenie stereotypu všedných dní v príjemnom prostredí a atmosfére.

Voľby 2016 – 5. marec 2016

Kandidát na poslanca do Národnej rady Slovenskej republiky Pavel Olšiak mal z výsledku volieb zmiešané pocity. Hoci mal radosť z volebného výsledku SNS, za ktorú kandidoval, ostatné výsledky považuje za znepokojujúce.

„Výsledok SNS je dobrý. Čakal som o jedno až dve percentá viac, ale som spokojný. Ďakujem našim voličom, je to dobrý nový štart pre našu stranu. Celkovo som ale z výsledku volieb zhrozený a znechutený,“ vyjadril sa kandidát SNS a zároveň prednosta Mestského úradu v Poltári.

Negatívne pocity mal najmä z úspechu Kotlebovej strany Ľudová strana - Naše Slovensko. „Nedokážem pochopiť, kto ho vlastne volil. Rozumiem tomu, že mladí išli voliť napríklad SaS alebo Kollára, ale kto volil jeho? Nerozprávame sa predsa o piatich ľuďoch, ale o dvestotisíc hlasoch. Neviem, akú kategóriu voličov dokázal takto osloviť. A hlavne prečo.“

Ako pokračoval, rozumie tým, ktorí sú znechutení z diania v krajine i regióne, najmä kvôli nezamestnanosti. „Práve preto by som čakal, že sa obrátia na inú stranu, ktorá v parlamente dokáže niečo zmeniť. Ak toto bolo vyjadrenie trucu, tak to je zlé.“ V Poltárskom okrese zvíťazil Smer-SD, čo Olšiaka podľa jeho slov neprekvapilo. „Čakal som to, ale zároveň som čakal viac hlasov pre SNS.“

Hoci sa do parlamentu nedostal, nepokladá to za osobné zlyhanie. „V prvom rade mi šlo o to, aby som v kampani podporil našu stranu, čo sa mi aj podarilo. Prekrúžkovať sa zo 64. miesta by bol malý zázrak. Dôležitý je úspech strany,“ zakončil Olšiak.

V našom meste odovzdávali ľudia svoje hlasy v siedmich volebných okrskoch. V prvom bolo zaregistrovaných 804 voličov, z ktorých o 10.00 hod. už stovka mala odvolené.

„Zatiaľ voľby prebiehajú v poriadku. Prví voliči vstúpili do volebnej miestnosti už pár minút po jej otvorení. Zatiaľ volili prevažne dôchodcovia. Ak to takto pôjde ďalej, očakávame, že účasť bude slušná,“ informovala Petra Ridzoňová, predsedníčka volebnej komisie 1. volebného okrsku v Poltári. Zároveň podotkla, že voliči vedia, ako majú voliť.

„Novinku, týkajúcu sa podpisu pri prebraní hlasovacích lístkov a obálky, pochopili. Pár voličov sa opýtalo, koľkých kandidátov môžu na lístku zakrúžkovať. Väčšine je však všetko jasné,“ zakončila Ridzoňová.

Marec 2016

Ešte v auguste 2014 požiadali občania v zastúpení Jána Štefančíka Mestský úrad v Poltári o rekonštrukciu a údržbu komunikácie vedúcej do mestskej časti Hájiky

– Maky, nakoľko ide o cestu bez asfaltového povrchu, nachádzajúcu sa v dezolátnom stave. „Na túto žiadosť nám dal odpoveď primátor mesta Poltár, kde uviedol, že rekonštrukcia cesty je finančne náročná a mestský rozpočet si ju nemôže dovoliť,“ priblížil Ján Štefančík.

Táto odpoveď dotknutým obyvateľom nestačila. Vzhľadom na to, že v mestskej časti Hájiky – Maky je trvale obývaných 7 domov a 3 ďalšie sú využívané na rekreačné účely, rozhodli sa spojiť s obyvateľmi mestskej časti Prievrana, ktorých je zhruba 60 a tiež bojujú s podobnými problémami, a spoločne podali na mesto petíciu za úpravu komunikácií. Petíciu podpísalo viac ako 70 obyvateľov. „To bolo ešte v roku 2014,“ konštatoval Štefančík, „dodnes sme však odpoveď na túto petíciu nedostali. Nemôžem povedať, že za tú dobu sa nič neudialo, výtlky na ceste začali teraz konečne opravovať,“ dodal miestny aktivista s tým, že to ale nestačí.

O zlom stave komunikácií v týchto mestských častiach radnica vie. „Jedná sa o nespevnené komunikácie a ich údržba a zjazdnosť hlavne v jarných a jesenných mesiacoch nie je jednoduchá,“ priznáva primátor mesta Poltár Pavel Gavalec. „S uvedenou situáciou sa už určitý čas zaoberáme a nielen na základe podnetov občanov, ale aj podľa nášho zistenia priamo z terénu. Jedná sa o prímestské časti mesta Poltár, kde sa podľa možností snažíme udržiavať komunikácie v zjazdnom stave,“ dodal primátor.

Problémom je podľa jeho slov dĺžka komunikácie, ktorá je v miestnej časti Prievrana okolo 5 kilometrov a v časti Hájiky 2,5 kilometra, ale aj pohyb ťažkých poľnohospodárskych strojov. „V priebehu sezónnych prác sa po komunikáciách pohybujú ťažké poľnohospodárske a lesné stroje. Mimochodom, ich vlastními sú aj niektorí dotknutí vlastníci nehnuteľností v týchto častiach, ktoré značne poškodzujú povrch komunikácie. Aj s nimi sa snažíme komunikovať, aby sa podieľali pri zabezpečovaní údržby uvedených úsekov,“ konštatoval Gavalec.

Na úpravách komunikácie sa podieľa aj samotný Ján Štefančík. „Pravidelne tu upravujem krajinu komunikácie, odstránil som kríky, ktoré zasahovali do cesty,“ vymenuje. „Mesto sa každoročne snaží tieto úseky upravovať tak, aby bola zabezpečená ich zjazdnosť, aj keď to neraz stojí nemalé úsilie a finančné prostriedky. Nehovoriac o tom, že mesto by malo investovať financie len do mestského majetku, čo spomenuté komunikácie nie sú,“ vysvetľuje primátor.

V budúcnosti však situáciu s dotknutými komunikáciami riešiť chcú. „Predchádzať tomu však musí vysporiadanie vlastníckych vzťahov, čo vôbec nie je jednoduché,“ hovorí primátor.

„Zistili sme takú vec, že vôbec nie je potrebné hľadať vlastníkov, lebo podľa zákona sa dá v katastri zapísať vecné bremeno v kolónke ťarchy, s tým, že pri najbližšej reforme budú dotknuté pozemky vysporiadané tak, že vlastníci za ne dostanú náhradnú pôdu. Jeden z dôvodov nášho primátora, prečo mesto nemôže opravovať tieto komunikácie, je ten, že nemôže investovať do cudzieho majetku. Toto je však argument úradníka neznaleho veci, alebo úmyselne zavádza. Jedna vec je pozemok pod komunikáciou, ktorý má niekto vo vlastníctve, druhá zasa to, že komunikácia na tomto pozemku je stavba, o ktorú sa niekto musí starať. Ja sa pýtam,

ako je možné, že na mestskom úrade nevedeli o možnosti aplikovať zákon č.66/2009 Z.z, pokiaľ som ich neoboznámil s touto možnosťou?“ pýta sa Štefančík.

„Ďalší obľúbený argument je, že na oprave cesty sa má podieľať ten, kto ju používa. Tak toto pokladám, mierne povedané, za zavádzanie, pretože všetci tu platíme dane a čo za ne dostávame, keď sme nútení chodiť po výmoľoch?“ dodáva. Mesto na základe svojich zistení a podnetov od obyvateľov začalo riešiť nový geometrický plán v tejto lokalite za účelom vysporiadania pozemkov. „Pôvodne robili geometrický plán kvôli tomu, aby majitelia pozemky mestu darovali alebo dali do dlhodobého prenájmu, ale nie na zriadenie vecného bremena. Keď sme mesto upozornili na túto možnosť, začali robiť nový geometrický plán,“ hovorí Štefančík.

Na zasadnutí mestského zastupiteľstva poslanci odhlasovali nový geometrický plán v oboch mestských častiach. „Rok trvalo, kým sme ich do tohto dotlačili, aby sa konečne veci pohli,“ upozorňuje Štefančík.

Primátor upriamil pozornosť aj na to, že v meste Poltár sa nachádza pomerne veľa úsekov ciest, ktoré si minimálne rovnako vyžadujú rekonštrukciu. „Treba podotknúť, že tieto komunikácie slúžia nepomerne viacej občanom ako spomenuté časti, hlavne Hájkiky - Maky, kde dnes trvale žijú len 4-5 ľudia,“ dodal.

Tunajší obyvatelia však odsúvanie ich problému pokladajú za nespravodlivé. „Dane si platíme rovnako ako obyvatelia iných častí mesta. Napríklad taký kuriér nám sem balík nedonesie. Raz, keď tu horelo, hasiči mali problém sa sem dostať, lebo pod mostom je tak úzko panelom vyložená cesta, že ich autá prešli len s veľkým rizikom. Problém sem prísť má aj sanitka,“ upozorňuje na závažnosť situácie Štefančík. Obyvatelia bojujú za vysporiadanie týchto pozemkov najmä kvôli tomu, aby sa do budúcnosti v tejto časti mohla vybudovať asfaltová komunikácia. „Keď budú vysporiadané pozemky, môžu sa z eurofondov žiadať financie na vybudovanie cesty,“ myslí si Štefančík.

Požiadavky obyvateľov a zámer radnice teda našli spoločný cieľ. „Do budúca máme v pláne, pokiaľ by sa nám podarilo získať finančné prostriedky z fondov, zaoberať sa komplexnou rekonštrukciou týchto komunikácií,“ priblížil plány primátor.

Zároveň vyjadril pochopenie pre reakcie obyvateľov žijúcich v jednotlivých mestských častiach. „Pri rozhodovaní ale musíme brať do úvahy frekvenciu a dôležitosť jednotlivých úsekov, nakoľko rozpočet mesta nie je schopný v plnom rozsahu zabezpečiť stopercentnú údržbu a priebežnú rekonštrukciu všetkých miestnych komunikácií,“ objasnil.

Pri konkretizovaní problémov obyvateľov mestských častí Hájkiky a Prievrana spomenie Ján Štefančík aj chýbajúcu smerovú tabuľu. „Už sa nám stalo, že sem netrafila sanitka, o zásielkových službách ani nehovorím.“ Aj na tento problém upozornil kompetentných na mestskom úrade.

„Smerová tabuľa do miestnej časti Prievrana je osadená už pomerne dávno a tabuľa do miestnej časti Hájkiky - Maky bola objednaná a v krátkej dobe bude tiež osadená,“ prisľúbil na záver primátor.

Apríl 2016

Symbol lásky v Poltári vztýčili už v piatok 29. apríla 2016. Máj, ktorý sa hrdotýči v centre mesta má úctyhodných 26 metrov a na jeho postavenie si tunajší chlapi museli prizvať aj ťažkú techniku. O výzdobu mája sa postarali členovia folklórneho súboru Úvrat', ktorým pomáhali aj malí folkloristi z detského folklórneho súboru Kukučky. Ruku k dielu priložil aj samotný primátor mesta Pavel Gavalec, ktorý na máj priviazal fľašu pálenky. Program okrem vystúpení folklórnych súborov spestril aj ženský spevácky zbor Letokruhy.

Apríl 2016

V Poltári sa podarilo vybudovať príjemnú oddychovú zónu s niekoľkými ohniskami a dreveným posedením bez akýchkoľvek nákladov. "Stačil len dobrý nápad, využili sme našich aktívnych pracovníkov a investovali sme pár litrov benzínu do motorovej pily," uviedol prednosta Mestského úradu v Poltári Pavel Olšiak s tým, že drevo na posedenia daroval sponzor.

Oddychovú zónu vybudovali v zanedbanom lesíku len pár metrov od mestského kúpaliska, ktorú domáci poznajú ako Hôrka. Pred rokom tu z iniciatívy mladých Poltárčanov, samospráva vybudovala malú triálovú dráhu. Tento rok sa nevlúdne okolie rozhodli zrevitalizovať a osadili sem štyri drevené posedenia. "Nechali sme tu aj nejaké drevo, aby ho mali ľudia k dispozícii, keď si sem prídu niečo ugrilovať, alebo uvariť guláš," dodal na záver prednosta.

Máj 2016 – nové ihriská

V minulom roku v Poltári pribudli dve nové detské ihriská, jedno z nich na sídlisku Slobody. Na podnet obyvateľov druhé moderné ihrisko vyrástlo na Sklárskom sídlisku za tržnicou.

„Toto ihrisko sa nám podarilo vybudovať doslova na zelenej lúke zhruba za mesiac. Je tu detské ihrisko spolu s asfaltovou plochou, ktorá slúži ako dopravné ihrisko,“ vysvetlil prednosta Mestského úradu v Poltári Pavel Olšiak.

Tento rok prišla na rad obnova starších detských ihrísk na poltárskych sídliskách. Miestna samospráva sa rozhodla opraviť lavičky, hojdačky a starým preliezkam dať nový šat. „Nový náter dostali preliezky a hojdačky na Sklárskom sídlisku, pred poliklinikou a v Materskej škôlke na Sklárskej ulici,“ priblížil terénny sociálny pracovník Pavel Gavalec.

V rámci revitalizácie boli zároveň opravené aj drevené sedadlá na hojdačkách, ktoré už poznačil čas, aj poveternostné podmienky. Pracovníci zároveň opravili aj poškodené lavičky.

Úlohou opraviť a zrevitalizovať detské ihriská boli poverení zamestnanci verejno-prospešných prác. „Financie mesto získalo cez Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, takže mestský rozpočet táto rekonštrukcia nezaťažila prakticky vôbec,“ uviedol Gavalec, ktorý bol zároveň autorom projektu.

Máj 2016 - Majstrovstvá Novohradu vo varení halušiek

Majstrovstvá Novohradu vo varení a jedení halušiek organizujú v Poltári už 11 rokov. Súťažiaci si musia halušky nielen navariť, ale aj zjesť a to všetko čo najrýchlejšie. Tento rok súťažný tím Rómskych materských centier nenašiel v jedení premožiteľa. Misu s dvomi kilami vlastnoručne navarených halušiek dokázali za búrlivého povzbudzovania svojich fanúšikov vyčistiť za pol minúty. Chuťovým pohárikom odbornej poroty najviac ulahodili halušky od majsteriek kuchárook z Detvy.

Majstrovstvá vo varení a jedení bryndzových halušiek je súťaž plná dobrého jedla, ale aj skvelej zábavy. Organizuje ju Mesto Poltár, s cieľom priblížiť a uchovávať tradíciu prípravy tohto slovenského národného jedla. Podujatie sa uskutočnilo dňa 7. mája 2016 na Námestí oslobodenia pred budovou Kultúrneho domu v Poltári.

Majstrovstvá Novohradu boli plné nielen halušiek, ale aj dobrej zábavy. V programe sa predstavili rómsky detský súbor Slniečko, Peter Janků, Peter Pribilinec, Tibor Sedlický, ženský spevácky zbor Letokruhy, folklórny súbor Úvrať.

Jún 2016

Schôdza vlády SR

Na programe 12. schôdze vlády Slovenskej republiky, ktorá sa uskutočnila v stredu 15. júna 2016, bolo okrem iného aj odvolávanie a vymenovanie prednostov niektorých Okresných úradov. Zmeny nastanú od prvého júla v okrese Poltár a Rimavská Sobota.

30. júna 2016 na svojom poste končí prednostka Okresného úradu v Poltári Jana Purdeková. Na jej miesto od 1. júla nastúpi Pavel Gavalec.

Na Okresnom úrade v Rimavskej sobote bol z funkcie odvolaný Pavol Struhár. Vedenia úradu sa od júla ujme Csaba Csízi.

Prednostu okresného úradu vymenúva a odvoláva vláda Slovenskej republiky na návrh ministra vnútra Slovenskej republiky. Návrhy predložil podpredseda vlády a minister vnútra Slovenskej republiky.

Jún 2016 – nové kamery

Z dôvodu dohľadu nad verejným poriadkom v meste Poltár pribudli do kamerového systému nové kamery. Zo štátneho rozpočtu na zabezpečenie prevencie kriminality mesto získalo finančné prostriedky vo výške 10 000 eur. Z dotácie zakúpili sedem nových kamier.

Kamery boli nainštalované na všetkých prístupových cestách do mesta. Kamerový systém sedemnástich kamier aktuálne monitoruje takmer celé mesto. "Ešte by sme potrebovali asi päť kamier, aby sme mali kompletné pokrytie," konštatoval prednosta Mestského úradu Pavel Olšiak.

V blízkej dobe by mali pribudnúť kamery aj v Poliklinike. "V poslednom období máme problémy s drobnými krádežami," priblížil prednosta.

Kamerový systém v meste už napomohol vyriešeniu prípadov v porušovaní verejného poriadku, ale aj závažnejších činov. "Policajtom sa vďaka záznamu z kamery podarilo nájsť páchatelia vlámania do obchodu. Identifikovali ho podľa oblečenia," dodal na záver Olšiak s tým, že kamerový systém je významným prvkom pri napĺňaní cieľa komplexnej ochrany zdravia a majetku obyvateľov a návštevníkov mesta.

Jún 2016 - Prijatie bezpríspevkových darcov krvi

Dňa 23. júna 2016 boli v obradnej sieni Mestského úradu v Poltári prijatí bezpríspevkoví darcovia krvi.

- **Bronzová Jánskeho plaketa:**

- Mgr. Stanislava Boóczová,
- Martina Oboňová
- Martina Obrcianová
- Martin Šulek
- Peter Kačáni

- **Strieborná Jánskeho plaketa:**

- Michaela Györgyová
- Bc. Michal Kýpeť
- Michal Obročník

- **Zlatá jánskeho plaketa:**

- Slávka Korimčáková
- Katarína Výberčiová

- **Diamantová plaketa:**

- Vladimír Bota
- Miroslav Šárkan

- **Medaila MUDr. Kňazovického:**

- Vladimír Bota

Júl 2016

Mladí požiarnici

Vítazi krajského kola hry Plameň, ktorými sa na pretekoch v Málinci stali mladí hasiči z Poltára, úspešne reprezentovali náš región na celoštátnej súťaži. V dňoch 8. a 9. júla 2016 sa v Banskej Štiavnici konal už 12. ročník. Pod trénerským vedením predsedu Dobrovoľného hasičského zboru v Poltári Jána Kulicha, niekoľkokrát okúsili chuť majstrovského titulu. Tentokrát na zlato nedosiahli. „Chlapci boli po prvých pokusoch na prvom mieste, po obede však pokazili obidva pokusy a obsadili druhé miesto,“ povedal tréner.

Na stupeň víťazov sa opäť postavili až po dvanástich rokoch. Vicemajstrami sa stali po štvrtýkrát. „Naše družstvá vyhrali desať ročníkov krajských kôl. Jedenkrát sme zvíťazili v celoštátnom kole. Striebornú priečku sme získali štyrikrát a bronz sme si odniesli raz,“ vymenoval úspechy družstva. Poltárske družstvo patrí medzi najúspešnejšie v rámci celého Slovenska. V roku 1995 sa zúčastnili medzinárodnej olympiády v Taliansku, kde v konkurencii 39 družstiev z celej Európy skončili na 7. mieste.

História pôsobenia mladých hasičov v Poltári sa začala písať už v roku 1972, kedy boli prijaté pravidlá pre celoštátnu hru Plameň. V tomto období začala systematická a komplexná práca s mládežou.

Kým najviac zapojených kolektívov bolo v roku 1988, kedy sa súťaže zúčastnilo 43 218 detí z celého Slovenska, v súčasnej dobe je ich počet zhruba 8 000.

„V sedemdesiatych rokoch mal v škole každý ročník od piatej triedy minimálne jedno desaťčlenné družstvo. V súčasnosti zapájame do súťaže jedno, výnimočne dve z celého mesta,“ priblížil vývoj tohto športu Kulich, ktorý je zároveň členom Republikovej komisie mládeže a medzinárodný rozhodca.

Dobrovoľné hasičstvo je pre odchovancov detských družstiev poslanie, koníček v ktorom je najdôležitejšia pomoc blížnemu, či už materiálna, technická alebo psychická. „Najväčším úspechom nášho zboru v práci s mládežou je prijatie nášho odchovanca do profesionálnej jednotky.“

Štyria odchovanci družstva skončili Katedru požiarnej ochrany a jeden práve študuje. Traja študujú strednú školu zameranú na požiarnu ochranu. „V krúžku mladých hasičov získajú okrem silovej a pohybovej prípravy aj technickú zdatnosť v používaní vecných a technických prostriedkov, skúsenosti s hasičskou technikou a tiež teoretické znalosti so spôsobom hasenia požiarov,“ vyzdvihol Kulich s tým, že nadobudnú zručnosti, aké nezískajú pri žiadnom inom športe alebo mimoškolskej aktivite.

Problémom modernej doby je podľa odborníka najmä pohybová aktivita súčasných detí. Ako zdôraznil, na svoj vek sú ťažké a nemotorné. „Toto je jedna z najväčších prekážok pri príprave na súťaže. Musíme deti učiť šprintovať, meniť frekvenciu a dĺžku kroku, našľapovanie,“ postťažoval sa.

Tréningy sú preto veľmi náročné a s blížiacimi sa súťažami intenzívnejšie. Pred celoštátnym kolom trénovali dvakrát za deň. Okrem základov atletiky sa učia používať hadice, prúdnice, rozdeľovače a koše. Učia sa viazať uzly, tvoriť hadicové vedenia. Trénujú rozvinutie, rozloženie a stočenie hadice, spôsoby spájania. „Okrem toho sa učia jednu z najdôležitejších zručností a to postavenie člena v kolektíve. Musia sa naučiť akceptovať starších a tiež mladších členov družstva. „Musíte u nich vypestovať veľkú dávku spolupatričnosti. Musia sa dokázať obetovať pre slabších, pomáhať im a psychicky ich podržať,“ vysvetlil tréner.

On sám vie, o čom hovorí, veď dobrovoľnému hasičstvu zasvätil celý svoj život. „Som rád, že ma môj prvý vedúci Ján Kuvik v roku 1975 zobral do krúžku mladých požiarnikov a že mi ukázal činnosť, ktorej sa venujem popri svojej práci dodnes,“ spomenul na svoje prvé kontakty s hasičstvom. „Viem o problémoch každého svojho odchovanca, snažím sa im pomôcť prekonať ťažkosti a odplácajú sa mi doživotným kamarátstvom,“ uzavrel Kulich.

Smutná udalosť pre Poltár

Polícia obvinila podozrivé osoby v súvislosti s vraždou právničky Ľubici Kolesárovej, ku ktorej došlo ešte v apríli 2013. Polícia obvinila objednávateľa a ďalšie osoby, ktoré pri skutku pomáhali. Samotný vykonávateľ, ktorý mal spôsobiť právničke 24 bodno-rezných rán, ešte nie je známy.

„Po takmer troch rokoch došla polícia k záveru, že je dôvodné obviniť konkrétne osoby z útoku na poškodenú. Dňa 11. februára 2016 bolo vznesené obvinenie 47-ročného štátnemu občanovi Maďarskej republiky Jozefovi S. za trestný čin ublíženia na zdraví a trestný čin lúpeže vo forme objednávky," uviedol dnes na tlačovej besede prezident Policajného zboru Tibor Gašpar. Ako dodal, táto osoba si podľa doterajších zistení mala objednať trestný čin ublíženia na zdraví u ďalšej osoby. Jozef S. chcel, aby vykonávateľ spôsobil právničke bodno-rezné poranenia tváre, a tým ju vystrašil, a aby jej odcudzil dôkazy a niektoré osobné veci, ktoré ho mohli usvedčiť z ekonomickej trestnej činnosti. Vykonávateľom by podľa Gašpara mal byť občan Maďarskej republiky. Objednávateľ Jozef S. je na základe rozhodnutia maďarských orgánov momentálne stíhaný na slobode.

Jozef S. okrem vykonávateľa oslovil ďalšieho muža, 47-ročného Jozefa D., aby doviezol na miesto činu vykonávateľa trestného činu. Do skutku mal byť zapletený aj 50-ročný Karol K., ktorý mal zase poskytovať informácie o pohybe poškodenej.,

V súvislosti s prípadom na Slovensku a v Maďarsku 1. marca prebehla policajná akcia na zaistenie osôb a prehliadky priestorov. V Maďarsku zadržali Jozefa S. a na slovenskej strane tri osoby, ktoré následne vypočuli. „Vyšetrovateľ 2. marca vzniesol obvinenie ďalším dvom osobám, ktoré sa mali podieľať na samotnom ublížení na zdraví a lúpeži vo forme pomoci," dodal Gašpar s tým, že ide o Jozefa D. a Karola K. Návrh na vzatie do väzby však prokurátor neakceptoval. V tomto prípade je podľa Gašpara trestná sadzba sedem až 12 rokov.

Ženu napadli na Zohorskej ulici v mestskej časti Bratislava - Karlova Ves 14. apríla okolo 21.50 h. Záchranári ju previezli do nemocnice s mnohopočetnými bodnými poraneniami a masívnym krvácaním. Najväčším bolo zranenie hlavy. Jej stav bol kritický. Po vyše 11 hodinách od prevozu do Univerzitnej nemocnice Bratislava ťažkým zraneniam podľahla.

Drogy v Poltári

Ako informovala krajská policajná hovorkyňa Mária Faltániová, príslušníci Národnej kriminálnej agentúry v spolupráci s políciou v Lučenci zadržali ďalšieho dílera drog. "Vyšetrovateľ Krajského riaditeľstva PZ v Banskej Bystrici obvinil 42-ročného muža z Poltára z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi," uviedla hovorkyňa.

Podľa jej ďalších slov, obvinený si zadovážil psychotropnú látku a následne za účelom jej ďalšieho predaja nestotožneným osobám a vlastného prospechu, ju prechovával v mieste bydliska. "V pondelok (8.2.) v súvislosti s vykonaním domovej prehliadky, vyšiel na lodžiu bytu, odkiaľ vyhodil na voľné priestranstvo pred dom vrečko s obsahom viacerých vreciek s bielym práškom, ktoré boli následne

zaistené a zaslané na expertízne skúmanie," priblížila hovorkyňa s tým, že celkovo bolo zaistené 109,5 g prášku. Predbežná expertíza potvrdila, že ide o pervitín. Zaistené množstvo zodpovedá 1090 až 4358 obvykle jednorazovým dávkam v hodnote 4.380 až 8.760 eur," ozrejmila Faltániová.

Ako dodala, obvinený sa uvedeného konania dopustil aj napriek tomu, že už bol za taký čin odsúdený. "Po vykonaní procesných úkonov bol umiestnený do policajnej cely a vyšetrovateľ spracoval podnet na podanie návrhu na jeho vzatie do väzby. Za tento zločin hrozí trest odňatia slobody na 10 až 15 rokov," uzavrela Faltániová.

Bytová situácia

Podľa údajov Štatistického úradu SR sa za rok 2016 dokončilo v Banskobystrickom kraji 1 053 bytov, čo je oproti roku 2015 pokles o 5,5 percenta. Dokončené byty v kraji sa na počte dokončených bytov v rámci Slovenska podieľali 6,7 percentami. Rozostavaných bytov v kraji bolo ku koncu roku 2016 celkom 5 714, čo je nárast o 472. Z územného hľadiska bolo najviac rozostavaných bytov v okrese Banská Bystrica (2 214 bytov), Zvolen (696 bytov) a Veľký Krtíš (564 bytov).

V období uplynulého roka sa v kraji začalo stavať 1 350 bytov. Medziročne sa tento počet zvýšil o 280 bytov. Z územného hľadiska sa byty začali stavať prevažne v okresoch Banská Bystrica (630 bytov; 46,7 percenta), Zvolen (125 bytov; 9,3 percenta), Veľký Krtíš (119 bytov; 8,8 percenta) a Brezno (83 bytov; 6,1 percenta).

Z celkového počtu dokončených bytov v kraji prevládali štvorizbové byty, ktoré tvorili 28,8 percenta, trojizbové byty tvorili 26,2 percenta, dvojizbové byty 19,7 percenta, päť a viac izbové byty 15,8 percenta a jednoizbové byty a garsónky 9,6 percenta. Z hľadiska vlastníckych vzťahov bolo najviac dokončených bytov v súkromnom tuzemskom vlastníctve (93,2 percenta) a vo vlastníctve územnej samosprávy (6,8 percenta).

Z územného hľadiska bolo najviac dokončených bytov v okresoch Banská Bystrica (393 bytov; 37,3 percenta v rámci kraja), Zvolen (117 bytov; 11,1 percenta), **Poltár (91 bytov; 8,6 percenta)**, Veľký Krtíš (74 bytov; 7 percent) a Lučenec (67 bytov; 6,4 percenta). V ostatných okresoch kraja bol počet dokončených bytov nižší. V štyroch okresoch bol zaznamenaný nárast počtu dokončených bytov a v deviatich okresoch zaznamenali pokles. Informácie poskytla Eva Hajová z Informačného servisu Štatistického úradu SR, pracovisko Banská Bystrica.

5.Školstvo

V meste Poltár sa nachádzajú tieto školy:

- MŠ Sklárska
- MŠ Kanadská
- ZŠ Slobody
- ZŠ Školská
- Základná umelecká škola
- Spojená škola

MŠ Sklárska

- Riaditeľka školy: Jana Abelovská
- Vedúca školskej stravovne: Mária Zavaterníková
- Počet tried: 6
- Počet zamestnancov: pedagogických – 13, prevádzkových - 4
- Počet pracovníkov školskej jedálne: 5

Rada školy - 11členov: Karina Janišová - predseda rodičov, Zuzana Ďurianová - podpredseda rodičov, bc. Ivana Trhanová - hospodár rodičov, Bc. Marcela Iždinská - tajomník pedagogických zamestnancov, Alica Rovňanová - pedagogický zamestnanec, Marta Ridzoňová - nepedagogický zamestnanec, Ján Melicher – zástupca rodičov, Marian Bodnár - člen zriaďovateľa, 9 MUDr.Jana Gasperová - člen zriaďovateľa, Mgr.Martina Brisudová - člen zriaďovateľa, Matej Albert - člen zriaďovateľa.

MŠ, Ulica kanadská

Riaditeľka materskej školy:

- Katarína kačániová (poverená riadením MŠ)

Zabezpečenie predprimárneho vzdelávania učiteľkami:

- Alica Hajdamárová
- Vlasta Kojnoková
- Želmíra Čániová
- Adriana Žilíková

Zabezpečenie prác súvisiacich s prevádzkou zariadenia prevádzkovými zamestnancami:

- Ingrid Danková

Zabezpečenie prác súvisiacich s prevádzkou školskej jedálne:

- Tatiana Gubišová

MŠ „ ŠTVORLÍSTOK „ je zameraná na rozvíjanie environmentálneho cítenia u detí. Sídli v rodinnom dome, s vlastnou ovocnou záhradou a dostatočne veľkým školským dvorom s preliezkami, kde majú deti možnosť pohybového vyžitia. Má dve pieskoviska, deti majú vlastné kvetinové záhony o ktoré sa samostatne starajú.

Kapacita celej MŠ je len 47 detí, ktoré sú rozdelené do troch tried podľa veku, pričom sa rešpektujú aj súrodenecké väzby a záujmy detí. Nižší počet detí nám dáva priestor rešpektovať osobitosti detí, ich nadanie a možnosť individuálneho prístupu počas bežných i krúžkových činností.

MŠ je vybavená modernou digitálnou technikou, kde deti získavajú základy počítačovej gramotnosti a spoznávajú nové digitálne hračky a moderné učebné prostriedky. Materská škola dopĺňa a obohacuje rodinnú výchovu o výchovu a vzdelávanie zamerané na všestranný rozvoj osobnosti dieťaťa. Rodičom poskytujú učiteľky odborné konzultácie o výchove dieťaťa.

V materskej škole sa poskytuje odborná logopedická starostlivosť pre deti s poruchami reči. Je dokázané, že deti, ktoré navštevovali materskú školu (aspoň rok pred povinnou školskou dochádzkou), dosahujú v základnej škole omnoho lepšie výsledky. Na základe požiadaviek rodičov sa môžu deti oboznamovať s cudzím jazykom. Podľa záujmu môžu deti navštevovať záujmové krúžky: hra na flautu, tanečný, výtvarný, dramatický, krúžok zameraný na rozvíjanie grafomotorických zručností, telovýchovný krúžok, ...

ZŠ, Slobody 2

- Mená vedúcich zamestnancov školy: Mgr. Július Slavkovský – riaditeľ školy, Mgr. Andrea Nociarová – zást. riad. školy pre I. stupeň, PaedDr. Peter Kostka – zást. riad. školy pre II. stupeň a p. Marcela Királyová – vedúca ZŠS.
- Rada školy mala 11 členov: - delegovaní zástupcovia zriaďovateľa: MUDr. Radovan Baník, MUDr. Július Balog, Peter Sitor, Ján Kulich,
 - volení zástupcovia rodičov: Ing. Marta Klefflerová, Janka Semeráková, Mária Fehérpatakyová, Mgr. Andrea Katriňáková,
 - volení zástupcovia pedagogických zamestnancov: Mgr. Miroslav Straško, Mgr. Pavel Jánošík,
 - volení zástupcovia nepedagogických zamestnancov p. Marcela Királyová,
 - predsedníčka Rady školy: Ing. Marta Klefflerová.
 - funkčné obdobie skončené 14.06.2016

Počet tried a stav žiakov k 30.06.2016

- počet tried spolu: 19 - I. stupeň - 8, II. stupeň – 10, špeciálna trieda – 1
- počet žiakov celkom: 350, I. stupeň – 137, II. Stupeň – 203, špeciálna trieda – 10 žiakov.

ZŠ, Školská

- Riaditeľka školy: Mgr. Eva Dirbáková,
- Zástupkyňa riaditeľa: Mgr. Eva Košťáliková,
- Rada školy: Predseda: Mgr. Andrej Rončák, Pedagogickí zamestnanci: Eva Dudášová, Mgr. Andrej Rončák, ostatní zamestnanci: Angelika Látková, zástupcovia rodičov: MUDr. Henrieta Sivičková, Jana Žiláková, Anna Hanová, Marta Vrabcová, zástupcovia zriaďovateľa: Mgr. Lenka Talánová, Zdenko Račko, Matej Albert, Mgr. Pavol Jánošík

Základná škola za posledné obdobie prešla mnohými rekonštrukčnými prácami a zmenami. Snáď najviditeľnejšia bola obnova vonkajšej fasády školy, výmena plastových okien, postavenie altánku za budovou, v ktorom sa bude realizovať výchovno-vzdelávací proces na rôznych vyučovacích hodinách. V školskom areáli sa nachádza viacúčelové ihrisko, asfaltové volejbalové a basketbalové ihrisko, trávnaté futbalové ihrisko, atletická dráha a detské ihrisko s preliezkami. Blízko školy je aj ZUŠ, ktorú deti navštevujú.

Taktiež interiér školy prešiel zmenou. Chodby a triedy sú vymaľované, zrekonštruovali sa sociálne zariadenia, v suteréne školy je zriadený stolno-tenisový kútik aj malá telocvičňa. Triedy sa podľa finančných možností postupne dopĺňajú novým nábytkom, edukačnými pomôckami, pribudli interaktívne tabule, tablety a školská knižnica je tiež vybavená PC s internetom. Žiaci počas výučby využívajú počítačové miestnosti. Ak sa rodičia rozhodnú pre stravovanie svojich detí, je im poskytnutá desiata i obed vo výdajnej jedálni ZŠ.

Po skončení výchovno-vzdelávacieho procesu žiaci môžu navštevovať ŠKD ale aj rôzne krúžky. Oddelenia ŠKD sú vyprofilované umeleckým alebo športovým smerom. Pre potreby žiakov sú vytvorené oddychové zóny s počítačovým alebo televíznym kútkom.

Žiaci si môžu vybrať z bohatej ponuky krúžkov. Na škole pracujú krúžky, ktoré sú tematicky rozdelené na: jazykové, športovo-tanečno-pohybové, práca s počítačom, výtvarný, čitateľský, prírodovedný, poľovnícky, šachový, strelecký, technický, regionálne remeslá pod vedením pani Rechteríkovej.

Základná umelecká škola

- Riaditeľka školy: Mgr. Ľuboslava Slebodníková,
- Zástupkyňa školy: Mgr. Dagmar Vývleková,
- Rady školy: predseda - Edita Klembasová, členovia: Rapčanová Slávka, za rodičov: Ing. Bystrianská Jana, Lacová Miroslava, Laudárová Martina, Ing. Černák Ladislav, pedagogickí zamestnanci: Mgr. art. Sihelská Mária, Mgr. Uhrinová Denisa, nepedagogický zamestnanec: Mgr. Vretenička Jozef, za zriaďovateľa: Klembasová Edita, MVDr. Balog Július, Sihelský Pavol.
- Počet žiakov v školskom roku 2015/16: Hudobný odbor 206, Výtvarný odbor 135, Literárno – dramatický odbor 38, Tanečný odbor – 97. SPOLU: 476 žiakov.

Spojená škola

Stredná odborná škola spĺňa všetky náročné požiadavky pre odbornú prípravu kvalifikovaných pracovníkov. Umožňuje to dobré vybavenie didaktickou technikou a zariadenie odborných učební. Škola dnes pripravuje odborníkov pre potreby poľnohospodárskej praxe a potravinárstva. V školskom roku 2004/2005 sa otvorili nové lesnícke odbory.

Súčasným riaditeľom školy je Mgr. Dušan Zdechovan, výchovno - vyučovací proces zabezpečuje 20 - členný kolektív pedagogických pracovníkov. Vybudovala sa novú jazykovú učebňu, premiestnila a zmodernizovala sa učebňa výpočtovej techniky. V súvislosti so zavedením nových potravinárskych, chemických a sklárskych odborov sa vybudovalo chemické laboratórium a odborná učebňa chémie.

Vedenie školy:

- Mgr. Dušan Zdechovan - riaditeľ školy
- Mgr. Erika Talánová - zástupca riaditeľa pre teoret. vyuč.
- Mgr. Július Karásek - zástupca riaditeľa pre prakt. vyuč.
- Ing. Anna Lukáčová - ekonóm školy
- Mgr. Mária Franíková - vedúci vychovávateľ
- hlavný majster - Peter Jokl

Rada školy: Predseda: Bc. Jozef Kántor, členovia: Erika Kantorová, Mária Kamenská, Roman Petrovič, Ing. Adriana Morháčová, Ing. Anna Lukáčová, Jaroslav Šatara, Ing. Anna Orfánusová, Ing. Ján Chromek, Mgr. Vojtech Pap, Ján Cienik.

6. Zaujímavé osobnosti Poltára

Najstaršia obyvateľka Poltára

Najstaršia obyvateľka Poltára má 104 rokov. Mária Bahledová pripomína rozprávkovú babičku. Je milá, usmiata, veselá. Starostlivo uhladené šediny pripomínajú životnú múdrosť, vo vráskach na tvári má vpísané starosti, aj radosti svojho života.

Rada si zaspieva aj zatancuje a nepohrdne ani dúskom čerešňového likéru. Obľubuje rezance s makom, bôb, kapustu aj zemiaky s cibuľkou. Recept na dlhovekosť nepozná a ani ho nepotrebuje, stále sa cíti mladá. „Keď sa s ňou pustil do debaty sedemdesiatročný dedo, povedala, že takého nechce, že je starý,“ smeje sa energická nevesta Vierka, ktorá sa o svoju svokru už roky stará. „Keď sme oslavovali jej sté narodeniny, sviečku s nulou z torty nenápadne zhodila. A keď bola stovka napísaná krémom, tak to prstom prečmárala,“ urobí prstom vo vzduchu pár ťahov. Pri storočnici sa jej novinári pýtali, čo jedla a pila, že má taký dlhý život. Pohotovú starkú odpovedala: „Keď som nemala čo jesť, vtedy ste sa ma nepýtali.“

Pani Mária sa narodila v roku 1912 ako najstaršia z ôsmich súrodencov. Prežila dve svetové vojny aj ťažký život na rodičovskom majetku. „Počas žatvy sme vstávali o tretej ráno. A keď bol veľký mesiac, robilo sa aj v noci, lebo bolo vidno,“ spomína útla starenka.

Kým jej bratia pomáhali rodičom na statku, ona musela ísť do služby. Slúžila aj u doktora. Keď bolo treba, zastúpila sestričku. Ani na dôchodku nezaháľala. Privyrábala si upratovaním v sklárňach. Bola zamestnaná len na polovičný úväzok, no nikdy neodišla, kým nebolo všetko dokonale upratané.

Svoju životnú lásku stretla, keď mala takmer štyridsať rokov. Narodil sa z nej jediný syn Ján. „Otcovi rodičia nechceli, aby sa zobrali. On mal dvadsať. Hovorili mu, že mama je stará a keď umrie, tak zostane sám s dieťaťom,“ vysvetlí syn, ktorý si k otcovi nikdy nenašiel cestu. „Chcel, aby som za ním prišiel aj s mamou, ale nechceli ju pustiť z majetku a ja som ju tu nemohol nechať. Neskôr sa oženil,“ hovorí. „Paradox je, že otec je už tridsať rokov po smrti,“ dodá manželka Vierka.

Rodina Bahledová má tuhý koreň. Aj otec pani Márie sa takmer dožil stovky. „Chýbali mu dva týždne. V decembri spadol a zlomil si nohu. Voľakedy sa nechodilo k doktorovi, tak ho liečili len doma, ako vedeli. V januári umrel na otravu krvi,“ priblíži rodinnú históriu Ján.

Detstvo sa mu spája najmä s láskavou mamou. „Veľmi dobrá mama bola. Stará mama ma bájala, ale starý otec a mama ma vždy ochraňovali,“ opisuje obetavú oslávenkyňu.

Keď vážne ochorel, bezradná mama nevedela, čo robiť. Doktor bol drahý, lieky doma neboli. Pamätala si kde rástla materina dúška. Aby mohla synovi uvariť čaj a zmierniť jeho kašeľ, vyhrabala ju spod snehu. „Alebo na chrbte ma nosila k doktorovi do Málnca. Či pršalo, či snežilo, štyri kilometre cez horu,“ pochváli sa svojou starostlivou mamou.

Napriek ťažkému životu, boli Bahledovci vždy veselá rodina. Vyhrávalo sa na harmonike, spievalo, tancovalo. Čiperná starká sa aj dnes nechá synovi vykrútiť. Stále si pamätá svoje obľúbené piesne a rada ich spieva. Pamätá si dokonca aj modlitby v latinčine.

Radosť má zo siedmich pravnúčat. Najstarší pravnuk má vyše dvadsať, najmladší tri roky. Stále si dá záležať na svojom vzhľade a rada sa vyparádi.

„Ona vždy musela byť vyfintená, keď sme aj vonku išli. Ústa si naštelovala pred zrkadlom, lebo ako nemá zúbky, tak ich má trochu prepadnuté. Vonku sa nám niekto pozdravil a ako sa odzdravila, tak si aj zašomrala, iba som si ústa pokazila,“ rozpráva nevesta veselé zážitky so svokrou.

Tak ako celý život, tak si starká užíva aj svoju malú oslavu. S gratuláciou prišli zástupkyne mesta. Nezabúdajú na svojich obyvateľov a najmä nie takých výnimočných, akou je pani Mária. Veď sa nestáva často, aby do pamätnej knihy zapísali také úctyhodné číslo.

Pero v ruke už starénka ovláda ťažko, no chvíľami jej príde na um pesnička a tak veselo zanôti. Sluch už tiež najlepšie neslúži, ale pamäť by jej mohli závidieť aj o polstoročie mladší. Pri rozlúčke návšteve dôverne stisne ruku a povie: „Ale sme sa dobre zabavili, príďte aj o rok.“

Najstaršia obyvateľka Poltára má 104 rokov. Mária Bahledová pripomína rozprávkovú babičku. Je milá, usmiata, veselá. Starostlivo uhladené šediny pripomínajú životnú múdrosť, vo vráskach na tvári má vpísané starosti, aj radosti svojho života.

Rada si zaspieva, zatancuje a rozpomätá sa aj na modlitbu v latinčine. Nepohrdne ani dúškom čerešňového likéru. Obľubuje rezance s makom, bôb, kapustu aj zemiaky s cibuľkou. Recept na dlhovekosť nepozná a ani ho nepotrebuje, stále sa cíti mladá.

V stredu 21. septembra jej prišli k významnému životnému jubileu zablahoželať zástupkyne Mesta Poltár. Čiperná babička si svoju oslavu užívala.

Sestry Sihelské

Tri sestry Sihelské z Poltára spája nielen rodinné puto, ale aj láska k ľudovému umeniu. Folklor sprevádzal ich život od kolísky. Mama bola tanečnica, otec to vedel s heligónkou. Spoločne spievali, tancovali aj hrali. Vzácný dar Lenky, Danky a Paťky sa začal prejavovať už v materskej škole.

„Boli sme pohybovo zdatné a tak sme tancovali v každom programe. Ja som robila chlapca a Danča dievča,“ smeje sa dvadsaťdeväťročná Lenka.

S nástupom do školy prišli okrem učenia aj ďalšie povinnosti. Rodičia z detí chceli mať folkloristky a tak svoj voľný čas trávili dve staršie sestry v umeleckej škole, v súbore a na vystúpeniach. „Chodili sme na spev do umeleckej školy v Lučenci a do detského súboru Vrchárik v Hriňovej,“ priblížili Poltárčanky.

Do Vrchárika nastúpili ako tanečnice. V hudobnej zložke chýbali hudobníci a tak začali hrať. „Ocino sa rozhodol, že je výhodnejšie byť hudobníčky, lebo hudba ide všade a tanečníkov len niekoľko, tak sa nám to oplatí,“ vysvetľuje Lenka. Aj keď sa to najskôr malým školáčkam nepáčilo, dnes si pochvaľujú. „Tancom by sme si určite toľko nezarobili a ani by sme sa nedostali na toľko miest,“ ocení Danko otcovo rozhodnutie, vďaka ktorému sa im podarilo precestovať svet.

Ako sestry rástli, pribudla k hudobníckej a speváckej dvojici aj o sedem rokov mladšia Paťka. Cestu už mala predurčenú a tak drobné dieťa s husličkami v rukách nasledovalo svoje sestry. Dnes už na detstvo plné skúšok, nácvikov, vystúpení a častokrát aj slz spomínajú s úsmevom. „Keď otec povedal Paťke, že si má zobrať husličky, už prevracala očami. Povedala, že ich doláme,“ prezradí na svoju najmladšiu sestru Lenka. „Neznášala som už len slovo husličky,“ potvrdí Paťka.

Podľa starších sestier však najmladšia zo svojho veku profitovala. „Keď už bola v noci unavená, mohla ísť spať do auta. Ocino vedel, že my to dotiahneme. My sme si niečo také nemohli dovoliť,“ hovorí Lenka. Aj Danka si pamätá na výhody svojej sestry. „Boli sme naučené, že vždy sa musíme pri vystúpení usmievať. Aj keď sa nám vôbec nechcelo hrať, museli sme sa tváriť. Paťa, keď sa jej nechcelo, tak celý čas zazerala,“ postáva sa. „Nerada som chodila hrať už len kvôli tomu, že Paťke som sa musela postarať o kroj, naladiť husle a ešte jej počas vystúpenia ukazovať, že sa má usmievať,“ nakladá jej ďalej.

„Ale zase na druhej strane Paťka mala najväčší talent. Keby sa viac snažila, mohla z nás byť najlepšia,“ vyzdvihne Lenka. „Mňa baval viac volejbal, začala som sa venovať aj tomu, tak na folklór nebolo až toľko času. Kvôli tomu, že som musela chodiť do umeleckej školy, som neznášala celý Lučenec. Najlepší deň bol vtedy, keď mi odpadla hodina,“ dostane sa konečne ku slovu najmladšia.

Všetky tri sa rozosmejú aj pri spomienke na koledovanie. Milú rodinnú tradíciu v tom čase malé speváčky a huslistky vnímali úplne inak. Treskúca zima, sviatky bez rozprávok a kým sa ich rovesníci sánkovali a tešili z prázdnin, dievčatá s rodičmi cestovali po regióne. „Za tri dni sme obehli aj tridsať rodín od Poltára cez Detviansku hutu, Hriňovú až po Lučenec,“ spomína Danka. „Rozprávky sme nikdy nevideli, nenávideli sme Vianoce,“ smeje sa najmladšia Paťka. „Ale zase je pravda, že sme si zarobili pekné peniažky. Niektori nám dal dvadsať korún a niekto aj stovku,“ pochváli sa Lenka.

Závideli svojim spolužiakom obyčajný život. Kým oni sa prehánali po ihriskách, sestry Sihelské cez víkend odohrali aj tri podujatia. Ako rásli začali vnímať najmä výhody svojich vystúpení. Každý víkend si prilepšili k vreckovému. „Spolužiaci museli pýtať peniaze od rodičov, my sme si celkom slušne zarobili,“ vidia dnes s odstupom času svoje účinkovanie pozitívne. „Niektorí brigádovali za pár drobných, vtedy sme sa tešili, že máme možnosť zarábať si tým, čo nás baví.“

Dnes už dospelé hudobníčky zúročujú svoje skúsenosti a talent. Okrem toho, že každá sa venuje svojej vlastnej ceste, realizujú sa aj v spoločnom projekte Sestry Sihelské. O pozvánky na vystúpenia talentované folkloristky nemajú núdzu. Hrajú na folklórnych slávnostiach, obecných podujatiach, svadbách či rôznych oslavách. Úlohy majú starostlivo rozdelené. Peniaze pod palcom drží najstaršia zo sestier. „Viem, že keď nás vyplatia, dá mi presný podiel, neoklame ma. Aj keď matika mi nikdy nešla, takže by som na to aj tak neprišla,“ tvrdí Danka. „Hej? Dobré vedieť,“ preruší ju so smiechom Lenka. Napriek tomu všetky sestry vedia, že sa na seba navzájom môžu spoľahnúť. Kým Lenka zabezpečuje praktické a finančné veci, Danka je skôr umelecký článok zostavy. „Ja robím program, rozmýšľam, čo budeme hrať, aké kroje si zoberieme a podobne,“ vymenuje.

Staršie sestry sú už vo veku, kedy pomaly začínajú plánovať svoju budúcnosť a možno aj rodinu. Hranie pomaly chceli zavesiť na klinec. „Nechceme celý život hrať na svadbách. Je to fyzicky dosť náročné,“ vysvetľuje Danka. „Ja som už chcela pomaly aj prestať, ale ľudia si nás začali viac žiadať. Máme veľa ponúk a nechceme ich odmietat,“ zdôvodní Lenka.

Podľa dievčat sa v poslednej dobe značne zvýšil záujem mladých ľudí o folklór aj tradície. „Stále častejšie nás volajú napríklad na čepčenie nevesty. Teší nás, že ľudia si začínajú folklór viac vážiť, udržiavajú tradície a cenia si kvalitné vystúpenie,“ pochvaľujú si.

Kým ako školáčkam sa im posmievali, dnes ich obdivujú. „Pripravujeme jeden projekt, na ktorý sa práve pokúšame zohnať financie. Mali sme stretnutie s bývalými spolužiakmi a tam som to náhodou spomenula. Ponúkli sa, že na projekt prispejú,“

podotkne Lenka. „Ľudia nás veľmi v našej práci podporujú a práve tým získava naša láska k folklóru úplne iný rozmer,“ dodá Danko a zároveň vylíči poslednú spomienku. „Po vystúpení za nami prišli staršie tety, ktoré od dojatia až plakali a veľmi nám ďakovali za vystúpenie. Bolo to dojemné, akú radosť sme im priniesli, a práve to nás tak zakaždým utvrdí v myšlienke, že máme dar a musíme ho dávať ďalej a tešiť ním ľudí,“ uzavrie s úsmevom prostredná z troch talentovaných sestier.

Ján Čonka

Janko Čonka je mladý muž na prahu dospelosti. Začal študovať na konzervatóriu v Rimavskej Sobotě a vo svojej kariére má už od malička úplne jasno. Chce byť spevákom. Už sa ani nepamätá, kedy si začal pospevovať. S najväčšou pravdepodobnosťou už v plienkach. Svoj talent zdedil po otcovi, ktorý bol hudobník a k hudbe viedol aj svojho syna. Janko sa vážnejšie spevu začal venovať, keď mal päť rokov. „Chodil som do umeleckej školy u nás v Poltári,“ povedal mladý spevák.

Okrem školy mu skvelé spevácke skúsenosti dal aj spevácky zbor, kde pôsobil šesť rokov. Aj keď v ňom už neúčinkuje, sporadicky sa medzi svojimi priateľmi zastaví a občas sa s nimi vyberie aj na vystúpenie.

Aktuálne nepôsobí v žiadnom zbore ani kapele, pretože má v úmysle naplno sa venovať štúdiu. Spev je pre neho koníčkom, ktorým sa v budúcnosti plánuje živiť. „Chcel by som mať vlastnú kapelu. Ale nie tu na Slovensku. Najradšej by som pôsobil niekde v zahraničí,“ plánuje mladý spevák, ktorý by v štúdiu spevu rád pokračoval aj na vysokej škole.

Podľa jeho slov mu najviac imponuje RnB a funky, no vypočuje si akúkoľvek hudbu. „Počúvam všetko, čo sa mi zapáči,“ upresnil spevák so zlatom v hrdle. Jeho doterajší najväčší úspech sa dostavil len nedávno na medzinárodnej speváckej súťaži Rómsky hlások, ktorý bol odrazovým mostíkom aj pre také speváčky ako Vierka Berkyová či Gyöngyi Bodišová.

Ako súťažnú pieseň si vybral náročnú skladbu All I ask od Adele. Popasovať sa s ňou so cťou by mala problém aj skúsená speváčka, no Janko ju podal tak presvedčivo, že v mnohých očiach v hľadisku sa zaleskli slzy. Aj v zákulisí vyvolal vlnu emócií. Po jeho vystúpení nikto zo súperov nešetril chválami a jednohlasne sa zhodli na tom, že má isté víťazstvo. „Bol neskutočný,“ povedal jeden zo súperov Tomáš Oláh.

„Jednoznačne vyhrá,“ ocenila svoju konkurenciu Dominika Oláhová, ktorá bola Jankovým tipom na víťaza. „Bol som prekvapený, že som vyhral. Samozrejme, potešilo ma to, ale nečakal som to. Myslel som, že to bude Dominika,“ priznal skromný spevák.

Na súťaži sa zúčastnil už po tretíkrát a chodí sem najmä kvôli priateľom. „Je tu skvelá partia ľudí. Mám ich rád, ale myslím si, že sú tam aj lepší speváci, ako ja,“ dodal.

Za víťazstvo získal aj finančnú odmenu. Tú plánuje využiť rozumne. „Peniaze pravdepodobne investujem do vzdelávania v oblasti spevu. Nevieť ešte konkrétne do čoho, ale určite ich použijem ako investíciu do svojej kariéry,“ uzavrel talentovaný Poltárčan, o ktorom ešte určite bude počuť.

Rodina Krupová

Rodine Krupovej z Poltára učaroval westernový život. Keďže na cestu do Ameriky sa zatiaľ neodhodlali, divoký západ si vykúzlili priamo na svojom dvore. Láska ku koňom a záľuba v jazdectve sa zmenila na rodinný životný štýl. Majú tu kone, saloon a chýbať nemôže ani pravé rodeo.

„Od detstva som mal sen, vlastniť koňa. Túto moju vášeň zdedili aj deti. Obidvaja synovia jazdia, no a samozrejme aj dcéra,“ priblížil majiteľ ranča Megi Jozef Krupa.

Ranč nesie meno po dcére, ktorá je zanietenou jazdkyňou rodea. Podľa spomienok jej otca, v sedle sedela po prvý krát, keď mala šesť mesiacov. Od vtedy bez koní nevie žiť. „Mám k nim ten najväčší vzťah, je to najkrajší pocit, keď pozeráte na svet pomedzi konské uši,“ tvrdí mladá pretekárka.

Seriózne jazdiť začala, keď mala štyri roky, zatiaľ sa westernu venuje len amatérsky, no ambície dvanásťročnej dievčiny siahajú až za hranice. „Chcela by som sa tomu venovať profesionálne. Existuje taký šampionát, kde sa získavajú body na postup. Víťaz národného kola postupuje na majstrovstvá Európy. Ak dosiahne európsky rekord, môže sa dostať do Ameriky,“ vysvetlila s tým, že za veľkou mláskou sa dá rodeom aj živiť.

Láka ju život v karavane s prepravníkom a kočovaním po súťažiach. „V Amerike sú ľudia, ktorí žijú tak, že len jazdia po súťažiach. Vyhrať sa dajú peniaze, takže tí úspešní si takto zarábajú na živobytie,“ povedala. „V podstate s tým počítame, že bude pôsobiť v Amerike a snažíme sa ju v tom podporovať. Chcel by som, aby sa tam uplatnila. Je to samozrejme aj otázka času a koňa, lebo ten musí byť maximálne pripravený, aby s ním mohla uspieť aj medzi špičkovými jazdcami,“ doplnil veľký rodinný sen otec. Podľa Jozefa majú pred sebou ešte dlhú cestu. Len kôň, akého by Megi potrebovala na prestížne súťaže, stojí niekoľko tisíc. „Sú to drahé kone. Musia mať divokú krv, aby sa ľahko viedli k tomuto športu.“

Na ranči sa momentálne starajú o šesť koní. Megi má už vyhliadnutého siedmeho. Klasický anglický štýl, ktorý poznáme ako parkúr je podľa nej nuda. Krehká dievčina miluje adrenalín, rýchlosť, učí sa lasovať, aj zaháňať dobytok.

Pretekári vo westerne môžu súťažiť už od šiestich rokov. Začína sa na amatérskych súťažiach. Presne také organizujú na svojom ranči aj Krupovci. „Zatiaľ robíme len amatérske súťaže, ale pohrávame sa s myšlienkou, že od budúceho roka zorganizujeme aj oficiálne preteky,“ načrtol svoje plány hrdý otec, ktorý svoju dcéru podporuje asi najviac z celej rodiny. „Mamina nemá vzťah ku koňom, k zvieratám áno, ale čo sa koní týka, tak sa bojí, že sa mi niečo stane,“ vysvetlila Megi.

Napriek tomu, že westernové jazdenie evokuje skôr mužskú záležitosť, dominujú v ňom ženy. „Aj v Amerike je na súťažiach viac žien,“ tvrdí Jozef. Je to, vraj, tým, že dievčatá majú väčší vzťah ku koňom.

Krupovci sa na Prievranu presťahovali z Kokavy nad Rimavicou, kde vlastnili reštauráciu. Vybudované zázemie v malebnej obci narúšala zlá prístupová cesta, ktorá bola nevýhodou pri ďalších myšlienkach a projektoch. Rodina preto zmenila bydlisko a neďaleko okresného mesta vybudovala ranč, kde si na svoje príde aj široká verejnosť a to nielen na súťažiach. „Robíme tu westernovú show, detské tábory, ja viem jazdeckú školu, manželka pracuje v našom saloone. Okrem toho vozíme za deťmi Mikuláša, keď im nesie balíčky, ponúkame jazdu na koni, alebo v koči a pripravujeme mnoho ďalších aktivít,“ vymenoval Jozef, ktorý tiež neodmietne poriadnu adrenalínovú

jazdu. „Jazdci vo vyššom veku sa orientujú skôr na dobytkárske disciplíny ako na rýchlostné, lebo tam sa už treba obracať,“ odôvodní na záver milovník koní.